

Kerikotyogó

II. évfolyam 2. szám – 16-17 október

Návay-emlékév

Makó Város Önkormányzata 2015 elején az évet Návay-emlékévnek nyilvánította. Az ezzel kapcsolatos teendők megszervezésére, folyamatos koordinálására bizottságot neveztek ki. Meghatározták az emlékév pontos időtartamát, amely 2015. szeptember 15-től mostanáig, 2016. október végéig tart, s zárul a 2016. október 28-án történő helyreállított Návay-szobor felavatásával. Ez az ünnepség délelőtt tíz órakor lesz a polgármesteri hivatal előtti téren. Az emlékév keretében szerveztek tudományos konferenciát, regionális középiskolai vetélkedőt, vándorkiállítást, állítottak emlékkövet.

Forrás: Makói Hírek – különkiadás (2016.10.20.)

Mi is tisztelgünk tehát Návay Lajos nagysága előtt, s ennek tanúbizonyságaként iskolánk is részt vesz félszáz tanulóval és tanáraink egy részével a szoboravatáson. Kívánjuk, hogy minél több hasonló hazaszerető nagyság szülessen tájunkon, s tegyen legalább annyi jó cselekedetet a magyar népért, mint Návay Lajos!

Október akkor

Hajrá öcsém nem veszíthetünk!
A tűzfal mögött vár ránk anyánk.
Fuss oda hozzá, én megkeresem apát,
Vigyázz rá, mert sebesen megyünk!

E mondat végére pontot teszünk,
Dicső vérünk ma nem fog folyni.
Verjük vissza a támadó Erőt,
Hajrá öcsém nem veszíthetünk!

A tányéros vigyáz rád a sarkon,
Húzd be a fejed, nehogy más lőjön Rád!
Rúgd hát fel a papír barikádod,
Fuss, amíg anyánkat nem látod!

Te gyűjtsd hát meg, én majd dobom!
Tán verve ülünk majd a romon.
A romon, melyen most még ellenállunk,
Dühtől, bánattól kiabálunk.

Turul vigyáz ránk fent az égből,
Tisztuljunk meg együtt a tűztől!
Lejönnek értünk is az angyalok,
Testvérek, csak rám hallgassatok!

Előre, ne hátrálj! A barikádon törj át!
Rúgd hasba, verd fejbe, nézz rá!
Ők ölték meg Öcsémet s anyámat,
De ne mutasd meg neki, hogy fáj!

Évezredes balsors véget érhetne már!
A hetedik nap is már itt van.
Isten is megpihent, de az ellenség nem,
Talán nem lát minket szívesen.

Harckocsi zúgott át Öcsémen,
Én gyűjtöttem fel azt személyesen.
Sírok, de török még előre,
Nem adom e szép hazát idegen kezébe!

Apámmal lőttünk amerre láttunk,
Kezembe adta pisztolyát és kését.
Azzal döftem le azt, ki őt lelövé,
Folyt a vér, nem oly kevésé.

“Előre testvérek, kik még éltek!”
Mondta ezt ő, kit képen töröltek,
Majd drága ifjú csontján áthaladtak,
És végül közös sírba dobtak...

Kocsis Iván

19 56

Impresszum

Ügyesen író diákjaink:

Tomaschik Szabina 10.b

Kurai Hedvig 13.c

Kocsis Iván 11.b

A szerkesztői csapatot vezető, szerkesztette:

**Szekeres Krisztián
tanár**

Kerivár

II. évfolyam 2. szám – 16-17 október – Návay-szám

A névadónk nagyága

Szeretet, odaadás, a haza imádata, lojalitás, empátia – oly fogalmak ezek, amelyeket nagyjaink a múltban talán jobban, mélyebben éreztek át, mint a mai rohanó világ embere. Figyelünk, vigyázunk kell értékeinket, nem szabad hagyni kicsúszni kezeink közül! Az erényekért küzdeni kell, nem kaphatjuk meg azokat erőfeszítések nélkül! Az erényes emberre felnéznek társai, követik jó tulajdonságainak mintáit és nagy cselekedeteit.

Makóról és környékéről számos nagyság származik. Közéjük sorolhatjuk iskolánk névadóját, Návay Lajost is. Róla elmondható, hogy a magyar nép iránti szeretete követte egész életét, cselekedetei e nagyszerű férfiúi tulajdonság bűvében érlelődtek. Nagy ívű életpályája akadályokkal volt tűzdelt, de a legnemesebb célok érdekében soha nem sajnálta latba vetni idejét és energiáit. Úgy vélem, példaként kell értékelnünk e látásmódot, érdemes megfogadnunk egy nagy múltú életmű üzenetét: légy hű Önmagadhoz és hazádhoz, tégy a magyar nép örömeire és jólétére!

A történelem pikantériája, hogy egy-egy nagyság rendszerenként különböző megbecsülésnek örvend, vagy nem örvend. Így Návay Lajos személye sem volt kívánatos 1990-ig, a rendszerváltásig (még utána sem egy ideig). Nem volt szabad őt példaadóként emlegetni, olyannyira próbálták megsemmisíteni emlékeit, hogy generációk nőttek fel anélkül, tudták volna, ki is Návay Lajos. Pedig térségünk, Makó városa igen sokat köszönhet neki.

Makó, Návay Lajos szobra

Az eredeti kép a makói József Attila Múzeum gyűjteményében található.

Képek forrása:

baloldali: https://hu.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1vay_Lajos-szobor

felső: www.csongradmegye.com

Földeákon született, dolgos éveit Makón és Csanád vármegyében kezdte. Városunkban lett aljegyző, majd főjegyző, később vármegyei alispán, majd 1905 és 1918 között országgyűlési képviselő. 1906-ban a képviselőház (mai nyelven élve országgyűlés) alelnökévé választották, majd 1911-ben és 1912-ben a képviselőház elnökeként dolgozott.

Nagyságát támasztja alá, hogy több műemléket állítottak tiszteletére, méltatására. 1925-ben az országgyűlés épületében kapott helyet emléktáblája, amely mellett a kor nagy politikusai mondtak méltató szavakat. 1935. szeptember 22-én vármegyénk megyeháza elé állították fel a nagyméretű, lépcsős talapzatra felállított Návay-szobrot. Ezt eredetileg Földeák, mint szülőfaluja főterére szánták, de a megyei közgyűlés végül Makót részesítette előnyben. A szoboravató ünnepi sorozatot a makói római katolikus templomban szentmisével kezdték, majd az ünnepi tömeg átvonult az akkor még lepellel takart szoborhoz. Jelen voltak a megye és az országgyűlés jeles politikusai, képviselői. Az utcákat betérítő tömeg tisztelettel hallgatta Tarnai Ivor akkori alispán megemlékező szavait. A szobor csak 1945-ig emelkedett a főter előkelő helyén. Ledöntötték...